

ורכב מאמינים

עלון שבועי מבית בני אמונים

מאוצרות אמונים

פניני אמן ותפלה בפרשה

הודאה בקצור, בקשה בפרוט

"הצילני נא מיד אחי מיד עשו כי ירא אנכי אתו פן יבוא והפני אם על פנים" (לב יב)

מִכָּף שֵׁעֵקֶב הָאָרֶץ לְפָרֵט בְּתַפְלָתוֹ מִיְהוּה הַאוֹיֵב שֶׁהוּא מִבְּקֵשׁ לְהַנְצִיל מִפְּנֵיו וּמִהוּ בְּדִיּוֹק הַחֹשֶׁשׁ שֶׁהוּא חוֹשֵׂשׁ מִמּוֹ, לְמַד הַיָּהָר הַקְּדוֹשׁ (וַיִּשְׁלַח קִסְט א) שֶׁעַל הָאֲדָם לְפָרֵט הַיָּטֵב אֶת בְּקֻשָׁתוֹ בְּשִׁעָה שֶׁהוּא מִתְפַּלֵּל לְבוֹרָאוֹ.

עַל פִּי יְסוֹד זֶה יֵשֵׁב רַבִּי יוֹסֵף שְׂאוֹל נִתְנַזֵּן אֶת הַסִּכָּה שֶׁלְדַעַת זְקֵנוּ הַבֵּן (א"ח מו) וְשֶׁ לְפָרֵט בְּכַרְכַּת הַתּוֹרָה: "וְנִהְיֶה אֲנֹחֵנו וְצִאֲצִיאוֹ וְצִאֲצִיאוֹ וְצִאֲצִיאוֹ", אֵף שֶׁבַתְאָר 'צִאֲצִיאוֹ' כָּבֵד כְּלָלָנוּ אֶת הַבְּנִים וּבְנֵי הַבְּנִים כְּאָחִד. וְכִפִּי שְׂמוּכָח מִגִּשְׁח הַבְּרָכָה שֶׁאַחֵר הַמִּילָה: "אֲשֶׁר קִדַּשׁ יָדַי מִכֶּסֶן וְחָק בְּשָׂאוֹ שֶׁם וְצִאֲצִיאוֹ חֲתַם בְּאוֹת בְּרִית קִדְשׁ". וּפְרָשׁוֹ הַתּוֹסֵפוֹת (שֶׁבַת קלו ב ד"ה יד): "דִּיד" - זֶהוּ אֲבָרְקָם אֲבִינוּ, "שְׂאָרוֹ" - זֶהוּ יִצְחָק בֶּנוֹ, "וְצִאֲצִיאוֹ" - הֵם יַעֲקֹב וּבְנָיו, שֶׁהֵם צִאֲצִיאוֹ יִצְחָק.

בְּרַם, לְדַבְּרֵי הַיָּהָר שֶׁבְּקֻשָׁתוֹ צָרִיךְ הָאֲדָם לְפָרֵט אֶת בְּקֻשָׁתוֹ הַיָּטֵב, יִבְרָאוֹ הַדְּבָרִים: תַּפְלַת 'וְהַעֲרַב נָא' הִיא בְּגֵד בְּקֻשָׁה, וְעַל פִּי יֵשׁ לְפָרֵט בָּהּ: "וְצִאֲצִיאוֹ וְצִאֲצִיאוֹ", אֵף בְּרַכַּת הַמִּילָה הִיא בְּגֵד הַהוֹדָאָה, וְהַהוֹדָאָה דִּי הַלְּזַכִּיר בְּקֻצּוֹר לְשׁוֹן - "וְצִאֲצִיאוֹ".

¹ד' שאלו י"ד רסה ג

כדאי לחיות ולו בשביל ברכה אחת

"ויאמר שלחני כי עלה השחר" (לב כו)

הַעִיד תַּלְמִיד רַבִּי יַעֲקֹב קְמִינְצְקִי:
בְּעֵרֵב יְמֵיהָ סִבְּלָה אִמִּי עֲלֶיהָ הַשְּׁלוֹם מַחְלוֹת וְיִסּוּרִים, רְאִיתָהּ וּשְׂמִיעָתָה נִחְלָשׁוּ וְהִיא חִדְלָה כְּמַעַט מִלְתַּפְקֵד. כְּתוֹצָאָה מִכָּף הִיא שִׁקְעָה בְּכַדְדוֹ עֵמָק עַד שֶׁאֲבָדָה כָּל טַעַם בְּחַיֶּיהָ. כִּיּוֹן שֶׁעַן הָיָה חֲפִצִּי לְחַזֵּק אֶת רוּחָהּ, פְּנִיתִי לְשֶׂאל בְּעֻצָּת מוֹרֵי וְרַבִּי, וְהוּא הִשִּׁיב לִי:

בְּפִרְשָׁתְנוּ מִבָּאָר, כִּי לְאַחַר שֶׁהִתְאַבֵּק יַעֲקֹב אֲבִינוּ עִם הַמַּלְאָךְ, אָמַר לוֹ הַמַּלְאָךְ: "שְׁלַחֲנִי כִּי עָלָה הַשָּׁחַר". וּפְרָשׁוֹ חֲכָמִים (חלו ג א) שֶׁכָּף אָמַר הַמַּלְאָךְ לְיַעֲקֹב: "מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָאתִי לֹא הִגִּיעַ זְמַנִּי לִמְוֵר שִׁירָה עַד עַכְשָׁיו". וְהִנֵּה, מִלְאָךְ זֶה בְּדַאִי נִבְרָא כִּיְתֵר הַמַּלְאָכִים בְּשִׁשֶּׁת יְמֵי בְרָאשִׁית, וְכִמְהָ מִפְּלִיא לְרֵאוֹת כִּי כְּדַאִי הָיָה לְקַדֹּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבוֹרָאוֹ וּלְקִיּוֹ מִבְּשִׁיף אֲלֵפִים שָׁנָה, וְלוֹ בְּשִׁבְלֵי רִגַע אֶחָד שָׁבוּ זָקָה לִמְוֵר לְפָנָיו שִׁירָה!

גֵּשׁ נָא אֶפּוֹא לְאִמָּךְ וְאָמַר לָהּ, כִּי אִם רַק תְּבִין אֶת עַרְכָּה שֶׁל בְּרָכָה אוֹ תַּפְלָה אַחַת שֶׁהִיא עֲדִין מִסְגָּלֶת לִוְמוֹ, בְּדַאִי תִשְׁכַּל לְבַחֵר בְּחַיִּים, וְלוֹ בְּשִׁבְלֵי זְכוּת אוֹ בְּלִבְדִּי!

הַמְשִׁיךְ יוֹסֵף הַתַּלְמִיד: לְאַחַר שֶׁסְּפַרְתִּי אֶת הַדְּבָרִים לְאִמִּי, כְּמוֹ נִסְכּוֹ בְּהַ כַּחוֹת חֲדָשִׁים. הִיא הִתְחַזְּקָה,

זכות אמן מצילה מן האויבים

"הצילני נא מיד אחי מיד עשו כי ירא אנכי אתו" (לב יב)

מִפְּנֵי מַה לֹא קָצַר יַעֲקֹב בְּלוֹטוֹנוּ וּבְקֻשָׁתוֹ: "הַצִּילֵנִי מִיַּד עֹשׂוֹ אָחִי?"

פֶּרֶשׁ רַבִּי נִתָּן נֹטֵעַ שֶׁפִּירָא אֲבִי ד' קְרֵאָא:

הָאָרֶץ יַעֲקֹב בְּבֻקְשָׁתוֹ לְאִמְרוֹ: "נָא מִיַּד אָחִי" - רִאשִׁי תַּבּוֹת אָמֵן, כְּדִי שְׂזַכּוֹת עֲנִית אָמֵן תַּעֲמִד לוֹ שֶׁתַּפְלָתוֹ תִּתְקַבֵּל וְיִנְצַל מִעֵשׂוֹ אָחִי.

¹מגלה עמקות

סְגָלָתָהּ שֶׁל עֲנִית אָמֵן הַהֲצֵלָה וְלִמְקַבְּלַת הַתַּפְלָה כְּכָר מוֹבֵאֵת בַּיָּהָר הַקְּדוֹשׁ (נִלְוֶה רַפָּה ב), וְאִלּוֹ דְבָרָיו כְּפִי שֶׁהִתְפָּרְשׁוּ בְּפִרוּשׁ הַסֵּלֶם שָׁם:

"כְּשִׁיִּשְׂרָאֵל לְמַטָּה שׁוֹמְרִים עֲצָמָם לְעֵנוֹת אָמֵן וּלְכַּוֵּן לְבָם כְּמוֹ שְׂצָרִיךְ... בְּשִׁעָה שֶׁמְצָרִים לָהֶם, וּמִתְפַּלְלִים תַּפְלָתָם לְפָנֵי אֲדוֹנָם, הַקּוֹל מְכַרֵּז בְּכָל הַעוֹלָמוֹת: (יִשְׁעִיָּה כו א): 'פְּתַחוּ שְׁעָרֵים וְיָבֵא גוֹי צַדִּיק שְׂמֵר אָמִינִים'. אֵל תִּקְרִי 'אָמוּנִים' אֵלָּא 'אָמִינִים', דְּהִיגוּ שְׂטוּמִים לְעֵנוֹת אָמֵן; כְּמוֹ שִׁיִּשְׂרָאֵל פְּתַחוּ לָהֶם שְׁעָרֵי הַבְּרָכוֹת, כִּד עֲתָה פְּתַחוּ שְׁעָרֵים, וְתִתְקַבֵּל תַּפְלָתָם כְּנִגְדֵי אֵלוֹ שֶׁמְצָרִים לָהֶם".

אֵף בְּתַנָּא דְּבִי אֲלִיָּהוּ (רַבָּה א) דְּרָשׁוּ בְּדוּמָה לְכָף עַל הַפְּסוּק (שׁוֹפְטִים ה א): "בְּפִרְעַת פְּרַעוֹת בִּישְׂרָאֵל בְּהַתְנַדָּב עִם בְּרַכּוֹ ה'":

"מַה נִּתְנַבְּאָה דְּבוּרָה לִישְׂרָאֵל? אֵלָּא כִּד אָמְרָה לָהֶם: בְּמִי נִפְרַע לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לִישְׂרָאֵל מֵאֲמוֹת הָעוֹלָם? בְּכִי אֲדָם שֶׁמְשַׁכְּמִים וּמַעֲרִיבִים לְבֵית הַכְּנֶסֶת וּלְבֵית הַמִּדְרָשׁ וְעוֹנִים אָמֵן וּמְבָרְכִים אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאָמֵן... עֲלֵיהֶם פְּתוּב אִמְרוּ (תְּהִלִּים נה יט): 'פְּדָה בְּשׁוֹלֹם וּפְסִי מִקְרֵב לִי כִּי בְרַבִּים הִיוּ עַמְדִּי'.

הַתְּעוּדָה וְהַמְשִׁיכָה לְחִיוֹת עוֹד שְׁנַיִם אַרְכוֹת, עַד שֶׁנִּפְטְרָה בְּזַקְנָהּ מִפְּלָגָתָהּ, כָּתַב תַּשְׁעִים וּשְׁשׁ.

¹מחצית רבנו עמר קמא

תפלה על הצלחת חברו - בשמו

"וישאל יעקב ויאמר הגידה נא שמך ויאמר למה זה תשאל לשימי ויברך אתו שם" (לב ל)

"וַיִּבְרַךְ אֹתוֹ שָׁם" - וַיִּבְרַךְ יְתִיָּה יַעֲקֹב תַּמּוֹן (תְּרַגּוֹם יוֹנָתָן).

בְּמַסְכַּת בְּרָכוֹת (ה א) לְמַדוּ חֲכָמִים מִכָּף שֶׁהִתְפַּלֵּל מִשָּׁה עַל מְרִים אַחוֹתוֹ (פְּסוּדֵר יב יג): "אֵל-ל נָא רַפָּא נָא לָהּ" מִבְּלִי

לְהַזְכִּיר אֶת שְׂמֵהּ, שֶׁהַמְבַקֵּשׁ רַחֲמִים עַל חֲבֵרוֹ [בְּפָנָיו (מִנְיָן א"ח ק"ט א)] אֵין צָרִיךְ לְהַזְכִּיר אֶת שְׂמוֹ.

רַבִּי יְחִיאֵל מִיְכָל שְׂטָרוֹן, רַבֵּה שֶׁל שְׂכֵנוֹת עֲזַרַת תּוֹרָה, הִבִּיא שֵׁשׁ שְׁלֵמִדוֹ מִדְּבַרֵי הַתְּרַגּוֹם יוֹנָתָן שֶׁיַּעֲקֹב הוּא זֶה שֶׁבָרַךְ אֶת הַמַּלְאָךְ, שֶׁהַפְּטוּר מִהַזְכֵּרַת שֵׁם הָאֲדָם בְּפָנָיו אֵינוֹ אֵלָּא בְּתַפְלָה לְרַפּוּאָתוֹ. וְאִלּוֹ בְּתַפְלָה לְהַצְלַחַתוֹ יֵשׁ לְהַזְכִּיר אֶת שְׂמוֹ וְאֶפְלוּ בְּפָנָיו. כְּפִי שֶׁמְצִינֵנוּ כָּאֵן שֶׁיַּעֲקֹב שָׂאֵל אֶת הַמַּלְאָךְ לְשְׂמוֹ בְּטָרָם בְּרַכּוֹ.

נִתָּן לְלַמֵּד זֹאת אֵף מִהַמְסָפֵר בְּגִמְרָא (תְּשַׁנִּית כח א), שֶׁכָּאֲשֶׁר 'אִיכו' - שְׂכֵנוֹת שֶׁל רַבִּי חֲנִינְא בֶּן דּוּסָא - בְּנִתָּה אֶת בֵּיתָהּ, וְגִלְתָּה לְפָתַעַת שְׁקוּרוֹת הַתַּקְרָה קְצוֹת מְדִי, בְּרַכָּה רַבִּי חֲנִינְא: "אִיכו - גִּמְטוֹ כְּשׁוֹרֵךְ" [יְתַאֲרָכוּ קוּרוֹת בֵּיתָהּ]. הִרִי שֶׁבְּתַפְלָה שְׂאִינָה עַל חֲלִי, יֵשׁ לְהַזְכִּיר אֶת שֵׁם הָאֲדָם שֶׁמִּתְפַּלְלִים עֲלָיו, אֵף כְּאֲשֶׁר הוּא נִמְצָא לְפָנָיו.

¹ברור' הלכה' ברכות עמר רכב

שעשה לי נס במקום הזה

"ויאמר אליכם אל יעקב קום עלה בית אל ושב שם ועשה שם מזבח לא-ל הנראה אליך בברכה מפני עשו אחיך" (לה א)

מִדּוּעַ צִוָּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל יַעֲקֹב לְעֵלוֹת וּלְהוֹדוֹת לוֹ דְרוֹקָא בְּבֵית אֵל?

רַבִּי עוֹבַדְיָה סְפוּרְנוֹ פֶּרֶשׁ:

כְּאֲשֶׁר בְּרַח יַעֲקֹב לְחָנוּן מִפְּנֵי עֵשׂוֹ אָחִיו, נִגְלָה אֲלָיו הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּבֵית אֵל וְהִבְטִיחוֹ (בְּרַאשִׁית כח טו): "וְהִנֵּה אֲנֹכִי עֹמֵף וְשִׁמְרֵתִיךְ בְּכָל אֲשֶׁר תֵּלַךְ וְהִשְׁבַּתִּיךְ אֶל הָאֲדָמָה הַזֹּאת...". לְפִיכָף עֲתָה, לְאַחַר שֶׁהִתְקַיְּמָה הַבְּטַחְתּוֹ, הוֹרָה לוֹ: "קוּם עֲלֵה בֵּית אֵל וַעֲשֵׂה שָׁם מִזְבֵּחַ...", כְּלוּמֵר, אֶת הַהוֹדָאָה עַל הַנְּסִים שֶׁנַּעֲשׂוּ לָךְ עֲלֶיךָ לְעֵשׂוֹת בְּמִקּוֹם שָׁבוּ הַיְטִיב עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְהִבְטִיחָךְ עַל כֶּף. כְּדָרֵךְ שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמִים (בְּרָכוֹת נד א) שֶׁהַעוֹבֵר בְּמִקּוֹם שֶׁנַּעֲשָׂה לוֹ נֵס חֵיב לְהוֹדוֹת בְּבִרְכַּת: "בְּרוּךְ שֶׁעָשָׂה לִי נֵס בְּמִקּוֹם הַזֶּה".

בְּאִפְסוֹ נוֹסֵף בְּאֵר רַבִּי זְלַמְנוֹ סוֹרוֹזְקִין:

בְּשִׁעָה שֶׁבַחֲסִדֵי ה' נִחְלָץ הָאֲדָם מִצָּרָתוֹ, אֲזִי מִמְּלַאֲת הַהוֹדָאָה אֶת כָּל יִשְׁוֹתוֹ וְהִיא פּוֹרְצַת כְּמַאֲלִיָּה מִטַּעֲמֵשׁי לְבוֹ. וְאוֹלָם כְּעֵבֶר זְמַן מִצְטַנְגִּים רִגְשׁוֹתָיו, וְכִדִּי שֶׁהוֹדָאָתוֹ תִּאֲמַר בְּלֵב שֶׁלֵּם עֲלָיו לְנַקֵּט פְּעוּלוֹת שֶׁזְכִּירוֹ לוֹ אֶת עֲצַמַת הַנֵּס שֶׁהִתְרַשַׁע עִמּוֹ. לְפִיכָף הוֹרָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיַעֲקֹב אֲבִינוּ: "קוּם עֲלֵה בֵּית אֵל", כְּדִי שֶׁתַּחֲוִישׁ מִחֲדָשׁ אֶת עֲצַמַת חֲסִדֵי ה' בְּהִבְטָחָה הַנְּפִלְאָה שֶׁהִבְטָחָה לָךְ שֶׁם בַּעַת צָרָתְךָ - "בְּבִרְכָהּ מִפְּנֵי עֹשׂוֹ אָחִיךָ", כִּד יְתַעוּרְרוּ בְּךָ מִחֲדָשׁ רִגְשׁוֹת הַהוֹדָאָה עַל הַצְּלַתְךָ, וְתוֹדָה לְבוֹרָאָךְ בְּלֵב שֶׁלֵּם.

¹ספורנו; אגנים לתורה

"כתור יתנו לך... מלאכים המוני מעלה עם עמך ישראל קבוצי מטה"

בְּסִפְרוֹ 'קֵב הַיָּשָׁר' בְּפָרֵךְ הַדָּן עַל אוֹדוֹת מִצּוֹת הַדְּלָקַת גֵּר תְּחַפָּה (פָּרָק צו), כּוֹתֵב הַמְקַבֵּל הָאֱלֹקִי רַבִּי צְבִי הִירֵשׁ סְאִינְדוֹבֵר, כִּד:

"כָּכֵל מִצּוֹה וּמִצּוֹה שְׂאָדָם עוֹשֶׂה נוֹלָדִים וְנִבְרָאִים מִלְאָכִים קְדוּשִׁים מְמוּנָה, וּלְכָל מִצּוֹה שֶׁנִּבְרָאִים מִמֶּנָּה מִלְאָכִים הֵם נִקְרָאִים מִחֲנֵה שֶׁל מִצּוֹה זוֹ. וְזֶהוּ פְּשׁוּט, שֶׁכָּכֵל מִצּוֹה שֶׁמְבָרְכִים עֲלֶיהָ מִתְכַּנְּסִים אֲלֶיהָ אוֹתָן הַמַּלְאָכִים, וְעוֹמְדִין סְבִיבוֹת הַמְבָרָךְ, וְשׁוֹמְעִין הַבְּרָכָה וְעוֹנִין אָמֵן. וְרָמַז לְדַבְּרֵי: 'מִלְאָךְ' הוּא בְּגִימְטְרִיָּה 'אָמֵן'. וְלָכֵן כְּשִׁיִּשְׂרָאֵל עוֹנִים בְּבְרָכָה אוֹ קְדוּשָׁה וְאוֹמְרִים אָמֵן, יְכֻנּוּ לְאוֹתָן הַמַּלְאָכִים שֶׁיַּעֲנֵנו אָמֵן".

אָמֵן. לְעַמְתָּם מְשֻׁבָּחִים וְאוֹמְרִים!

ברכת 'רוקע' בלשון הוה

בראשית ימי הבריאה כסו המים את פני פדור הארץ, עד ליום השלישי שבו נצטוו (בראשית א:ט): "קווי המים מתחת השמים אל מקום אחד ותראה היבשה". כך התחיל שטח פני פדור הארץ לים וליבשה, כאשר רב שטחו מכסה בימים ובאוקיינוסים, ומעוטו ביבשה שעליה אנו חיים.

מאז ועד עצם היום הזה, אף שהיבשות מקפות במים מפל עבריהן, עוצרת הגזרה העליונה את גלי הים הרגושים תדיר ברצונם לישטף את פני הארץ כטבעם. וכך, נותרת היבשה ראיה למגורים ולעבוד שדות ומטעים הנחוצים לקיום חיים מתקנים על גביה.

בחסד נפלא זה אנו נזכרים מדי בקר בשעה שאנו מציגים את כפות רגלינו על קרקע מוצקה, וכדי שנוכל להודות על כך פראי תקנו לנו את ברכת 'רוקע הארץ על המים', המסודת על פי לשון הפסוק (תהלים קלו ו): "לרקע הארץ על המים כי לעולם חסדו".

אף שגזרת 'קווי המים' נתנה בלשנת ימי בראשית, אין אנו אומרים "שרקע" לשון עבר, אלא "רוקע" - לשון הווה. לפי שהקדוש ברוך הוא מחדש את הבריאה בכל יום יום, עד עצם היום הזה, כפי שאנו אומרים בתפלה: "המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית".

להלך ב'ביבשה' כ'בתוך הים'

עגדה זו שהארץ שטוחה על פני המים, אף שפאמור היא גם עצום, נתקבלה על לבנו כחלק ממהלך הטבע וקמעט ואין אנו חשים בה כחיי היום יום. בספר 'עלי דרך' (עמ' 308) מציע רעיון שיש בו כדי להעצים בקרבנו את רגשי ההודאה בעת ברכתנו מכה את פני כל הארץ, והמעבר ממקום יבשה למים, וכן הלאה. ומהנהגה הזאת מתבצע רק בעזרת סירה. והנה, האזנה מתבשרת ונתן להלך עליה - זהו מצבו האמיתי של העולם אלמלא עזרתו התמימה של ה' שהוא 'רוקע הארץ על המים'.

נתן להוסיף ולומר, כי אף כל מי שנהה הפלגה ארצה בים או טיסה ארצה באויר, על כל השלטות הפרוכות בהן, יכול בקלות להבין את הנס הגדול והנהגה העצומה שיש בקב שבחסדי ה', בחיי השגרה אנו דורכים על קרקע מוצקה ויציבה. ואם יהרהר בכך בשעת הברכה, גודאי יוכל להודות על נס זה בפנינה הראויה.

וכך אמר בעל ה'נעם אלימלך' בענין זה: הלבנו אומר (שמות יד טו): "ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים". ויש לפרש על לאחר קריעת ים סוף, כאשר ראו בני ישראל את ה' הגדולה אשר עשה עמם ה', הגיעו להשגה כה עמוקה בהבנת ה' השגחה ה' על עולמנו, עד שפאמור ואילך היו הולכים ביבשה כבתוך הים. כלומר: הם השכילו להבין שהעגדה שהאדם הולך 'ביבשה' על קרקע יציבה, בכותב גם קריעת הארץ על המים, היא נס ופלא שאינו קטן מהליכת בני ישראל 'בתוך הים' (למטה שו"ת) [נדפס בסוף ספר 'נעם אלימלך' ד"ה פ"ה ע"פ דברי אבי"ב וראו].

ההתגברות על הטבע

מנס מפלא זה של קריעת הארץ על המים, יכולים אנו ללמד לקח, שהקדוש ברוך הוא נטע בנו את הפת להתגבר על הגוף הגשמי ועל תאוותיו; כפי שרשן הקדוש ברוך הוא את מי הים בהוראות "קווי המים", ומני אז כובשים המים את טבעם לישטף את כל הנקרה בהם, וכן נותרת הארץ על עמדה ואינה נישטפת על ידי המים או קורסת למעמק' התהום. כך גם אנו - ביצלתנו לגבר על הטבע הגשמי הגורר אותנו אחר התאוות ולמקד את מנטננו בעשיית רצונו ה'.

זו הסבה שבני דור המבול נענשו וזקא בכך שהמים שטפו אותם - מדה כנגד מדה - הם נכנעו לטבעם ולא משלו ביצדם, ואף המים חזרו לטבעם וישטפו וכסו את כל היקום, כפי שהיה קורה בדרך הטבע אלמלא צווי ה' (זכורו משה [לר"מ טש"שקסי מקומנו] עמ' פו: פ"א פ"ר יהושע פ"ר נח).

ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם רוקע - על כך שהוא שוטח את הארץ - היבשה על המים, כדי שלא ישובו גלי הים לכסותה כפי שהיה בעת הבריאה, ובכך הוא נותן קיום לחיים על פני האדמה. אמן - אמת שעליו להודות לה' על שממרים את היבשה ואינו מניח למים לכסותה, ובכך כפי קיום לחיים על פני האדמה.

ברכת ה' היא תעשיר

כתב פי מיליון קפסאות הכפפות החד-פעמיות שהזמין מוכנות, וכי עליו להעביר את התשלום בעבורן כדי שהמלוח יבצע בהקדם.

ר' נחום שפירף את עיניו כאינו מאמין: "מיליון קפסאות?! הזמנתי בסך הכל מאה אלף!"

הוא מחר להעמיד את המנהל על טעותו, אלא שהלה התעקש כי בהודעת ההזמנה נכתבה המספר מיליון. רבי נחום בדק ברשימת ההודעות היוצאות וגלה כי אכן טעה, ובהודעה לשלח למפעל הוסיף אפס אחד מיליון קפסאות של 1,000,000 במקום 100,000.

המנהל הסיני לא ידע חכמות... נכתב לו מיליון והוא יצר מיליון. לר' נחום לא נותרה ברירה אלא לבדש הלואת ענק ולשלם את הסכום העצום. פעת הוא נותר להתמוזד לבדו עם השאלה הנוקבת: מה יעשה עם מיליון קפסאות של כפפות? שאלה שעתידיה היתה להדייר את מנוחתו בתקופה הקרובה.

בל נגאה אתכם בתאור האכזבות הרבות שניחל ר' נחום בדרך למכר את הכפפות. גם לאחר שהוריד את המחיר אל מתחת למחיר הקרן לא מצא רוכש. החובות העיקרי עליו במאז, זאת מלבד שהצריך לשלם מדי חדש שבין ותיקליו לבעל המחסן שבו היתה הסחורה מאסנת.

ר' נחום: תחל להפטר מהסחורה כמה שיותר מהר, אך נאלץ להמתין ולהמתין ללא תוחלת.

כל אותה העת המשיך ר' נחום לדבך בקבלתו לברך את ברפת המזון מתוך הכתב, ובשלב מסוי אף החליט להוסיף חזק על חזק בכך שחלל לשל דים את בארחת הערב כדי שייכל לברך ברפת המזון פעם נוספת בכל יום, וכך להגדיל את סגלת הפרנסה.

בצאמו של חרף תש"פ החלו השמועות לספר על וירוס חדש ומסותר המתפשט בסין הרחוקה. ר' נחום שהיה עסוק בנסיונות חוזרים ונשנים למכר את מטען הכפפות לא חשב לרוע שהשמועות הללו קשורות אליו במדה כלשהי.

לא חלף זמן רב עד שהחלו להגיע שמועות על כמה דבקים שהתגלו בארצות הברית. השמועות הדאיגו את רשיות הבריאות העולמיות, והן החלו לנקוט צעדים כדי למנוע את התפשטות המגפה.

אט אט גם בארצות הברית לחללה ההבנה כי מדבר וירוס מסכן וממגע שיש למנוע את התפשטותו. לשם כך יצא הממשל בהוראות המחייבות היגיינה מחמירה במרחב הצבורי. באותה עת סברו כי עקר התפשטותו של וירוס קורונה הוא דרך מגע, ועל כן חיבנו עשיית כפפות במרחב הצבורי.

כאשר באישון לילה התקשר אליו אחד מהסוחרים הרבים שאליהם התחנן בתדשים האחרונים שירכש ממנו את הכפפות במחיר הפסד, והפעם הסוחר היה זה שהתחנן לר' נחום למכר לו את מטען הכפפות, זה התעורר ר' נחום והבין כי אוצר של ממש שוכן תחת ידיו.

סין הגדולה השביחה את מעגליה לרגל המגפה, ובעולם נוצר מחסור אמיתי במצרך שהיה כה נצרך בתקופה זו - בכפפות חד פעמיות.

עוד זה מדבר וזה בא. בזה אחר זה התקשרו לר' נחום כל אותם סוחרים שעמם שוחח בתדשים האחרונים והתחננו לרכש ממנו את מטען הכפפות. ר' נחום לא מרה להענות לבקשתם, ורק כאשר הציעה לו הצעה בנאה במחיר הסכים למכר את הכפפות.

המחיר שקבל תמורת הסחורה היה גבוה עשרת מונים מהמחיר ששלם תמורתה. הסכים הספיק לו ברוח כדי לכסות את כל חובותיו ואף הותרו בגדיו רוח עצום.

אם תשאלו את ר' נחום, הוא בטוח שהסיעמא דשמאי העצומה שזכה לה הגיעה אליו בזכות ברכת המזון, ולנו לא נותר אלא לענות אמן על דבריו.

על המזון תשרי תשפ"א